

к 89 (48н.-49н.)

№38

LEGENDE GLUME



КОНТРОЛЬНЫЙ ЛИСТОК СРОКОВ
ВОЗВРАТА

Книга должна быть возвращена
не позже указанного здесь срока

Количество предыдущих выдач _____

29-28/08
291-20/XI-08
13-26/07-11

602
10

Арт. КГ—087-02-356. Цена за 1000 шт.—80 коп.
4. 07. 88. К. т. № 1. З. 482—3 млн.

БІбліотека
Національна бібліотека України імені Івана Франка

Распечатано

Л38 **Легенди, гумор** / Упорядник С.Г. Криган. – Чернівці: Видавничий дім
“Букрек”, 2008. – 56 с.; іл.

ISBN 978-966-399-121-4

У книзі зібрані кращі легенди, гумор румунської народної літератури, яка відображає мудрість народу, його кмітливість, гострий розум, дотепність, життєрадісність.

ББК 84(4УКР=РУМ)

ISBN 978-966-399-121-4

© Криган С.Г., упорядник, 2008
© Видавничий дім “Букрек”, 2008

DÉPARTEMENT
DE LA
SANTÉ

LEGENDE



DEPĂRTAREA CERULUI DE PĂMÂNT



ând a făcut Dumnezeu pământul, cerul era aproape de pământ. Puteai să pui mâna pe el. Atunci Dumnezeu a vrut să aibă pe oameni aproape de el, ca să le dea tot ce vor avea nevoie și să nu ducă grija de nimic.

Cu timpul, lumea s-a înmulțit și s-a făcut rea, para focului. Se omorau între ei, se furau și înjurau pe Dumnezeu, încât el auzea din cer tot ce se petreceea pe pământ.

Într-un timp, Dumnezeu n-a mai putut răbda răutatea oamenilor și a dat un potop de a omorât multă lume, a scufundat multe sate și orașe și au scăpat numai oameni buni și credincioși lui Dumnezeu.

După asta a ridicat cerul sus, sus de tot și l-a sprijinit pe trei stâlpi de argint.

Acum Dumnezeu nu mai aude toate relele de pe pământ și poate să se odihnească și el mai în liniste de înjurăturile oamenilor.

SORA SOARELUI



In vremuri de demult, în niște vremuri înapoia noastră, foarte depărtate, cică Soarele nu lumina lumea ca acumă, ci era un împărat puternic, om și el ca toți oamenii la trup, iar capul îi era de aur.

Unde se ducea, toate străluceau împrejurul lui cu o lumină orbitoare, dar de era vreo piedică alături, fie munte, fie deal ori movilă, dincolo de ele, firește era tot ca pretutindeni o lumină slabă, jalnică, neagră ca amurgul.

Soarele avea o soră; pe Ileana Cosânzeana.

Astă soră era ca el, trup omenesc, trup de femeie, iar capul îi era de argint. Și era aşa de frumoasă, cu fața-i blândă, cu ochii mari, cu dulcea-i drăgălașie de fecioară, încât Soarele nu s-a putut împotrivi îmboldirilor inimii, nu și-a putut înfrâna patima și a început să o iubi și să dorit să-o ia de nevastă.

Fiind împărat, cine-i putea spune că face rău, că fapta lui era neleguire, că fratele nu trebuie să-și iubească sora cu dragoste păgână?

Care ar fi îndrăznit?

Porunci să se facă toate pregătirile de nuntă, și toate se făcură repede, mărețe, ca de nunta unui împărat, și ziua cununiei sosi. Dar Dumnezeu care nu doarme, care veghează spre a putea da pe drept când și când, fiecui după inima lui, mai blajină ori

mai rea, nu a putut îngădui nelegiuirea împăratului Soare. I s-a arătat întâi în vis, într-un vis amenințător, cumplit. În zadar!.. Si văzând că zadarnică îi fusese încercarea, când preotul silit de înspăimântare se pregătea în fața altarului să slujească cununia, a ridicat groaznică furtună, grămezi de pulbere orbitoare a făcut să intre pe geamurile sparte și, în vreme ce toți își fereau ochii, puterea lui nevăzută a răpit pe mireasă din fața altarului; iar spre a nu o găsi nelegiutul frate, a aruncat-o în mările adânci, în mreană de aur schimbată.

Vaiete mari pornit-au, când s-a risipit furtuna și pulberea; din pieptul rănit al strălucitului mire, plângerile de durere și blesteme de mânie și, văzând că toate în zadar sunt, s-a hotărât să plece în lumile mari, în lumile largi, în lumile nesfârșite, să caute, să mai caute și iar să caute pe logodnica-i furată.

Si atât de mare îi era dorul și graba, încât plecă îndată.

Si o căută peste tot pământul și tot pământul îl răscoli și-l străbătu în lung și-n larg, fără să găsească.

Atunci s-a gândit să o caute prin ceruri, căci poate pe acolo îi era ascuns îngerul pe care cu atâta drag îl dorea.

S-a ridicat.

Si de cum se ridica mai sus pe bolta cerului albastru, capul de aur lumina mai puternic, mai tare și mai minunat, neîntâlnind nici o piedică, lumina asupra lumii de jos, care uimită, înmărmurită,

cădea în genunchi de spaimă, că vedea ce nu mai văzuse, de slavă către cel care le da lumina deschisă, largă, în locul celei slabe, jalnice și negre ca amurgul.

Viața toată luă alt avânt, scuturată de negurile de odinioară, fără șovăire, de acum călcând cu ochii către lumină îndreptați, către lumină!

Totuși, zadarnic umbla Soarele, zadarnic se uita cu priviri cercetătoare pretutindeni. Nu vedea nimic.

Și cu toate astea, cu atâta foc se uita, că încălzea în juru-i tot.

Pe calea cerului, întâlni nu departe o locuință mică, dar curată, plină de flori vesele și plină de verdeață, cu rouă pe toate; prin curte cu păsări care cântau pe întrecute, cu câini ce se gudurau, cu cai ce nechezau, toți și toate vioi, zburdalnici și bucuroși.

Aici era locuința Dimineții.

Intră Soarele și întrebă dacă nu cumva pe acolo găsește-se dorita-i iubită.

Dimineața întrebă toate florile, întrebă verdeața, roua și păsările și dobitoacele...

Nici una nu știa.

Toți abia se deșteptau din somnul odihnitor.

– Du-te mai înainte, îl sfătui Dimineața, vei da de locuința fratelui meu, Miezul-Zilei. Poate el știe ceva.

Plânse Soarele cu nenumărate lacrimi și, mulțumind de sfat, plecă înainte. După mult umblet, ajunse la locuința Miezului-Zilei.

Nici aici nu avea nimeni știre de Ileana Cosânzeana. Toți, și oameni și dobitoace, munciseră până atunci, brăzdaseră pământul, semănaseră, seceraseră bucatele, le încărcaseră, le bătuseră sub jocul copitelor în ariile rotunde, le vânturaseră și le făcuseră hrană și nutreț.

Acum le era să mai răsuflă.

Nici unul nu-i dădu vreo știre.

Plânse iar Soarele cu nenumărate lacrimi și plecă să găsească mai departe, după sfatul Miezului-Zilei, locuința fratelui său mai mare, Amurgul.

Obosit și fără curaj, ajunse la locuința lui.

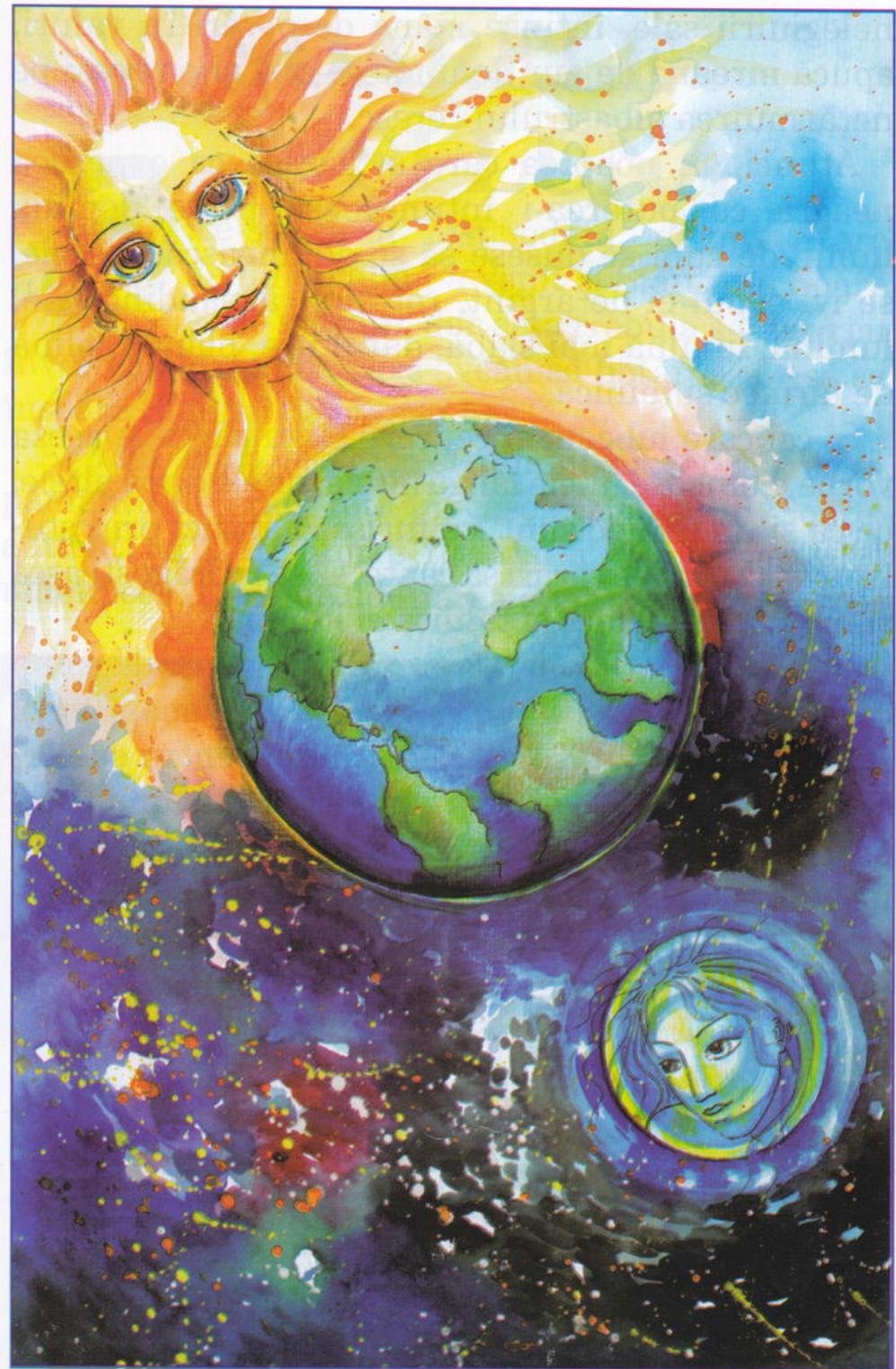
În curte se perindau oamenii care soseau de la muncă, cu sudoarea curgându-le în borboane pe frunți, cu mijloacele, cu brațele, cu picioarele prăpădite de osteneală, înaintea cărora ieșeau copii și neveste, cu zâmbete, cu îmbrățișări, cu lucrul ce sfârșiseră în cursul zilei. Vitele soseau și ele și zburdau vițeii către ugerele încărcate ce se ușurau sub îmboldiri repezi și lacome, în vreme ce mumele îi priveau cu blânzi ochi rumegând domol.

Și nici aici nu află Soarele nimic despre Ileana.

Atunci, deoarece umblase prea mult, deoarece obosise peste măsură, se rugă de Amurg să-i dea sălaș până a doua zi, când avea de gând să cerceteze adâncimea fără fund a mărilor.

Și Soarele se duse să se culce.

Dar în vremea când gândul ăsta trecuse prin mintea Soarelui, Dumnezeu, care-l și știu și care cu orice preț voia ca pentru vecie să pună piedică



nelegiuirii sale, întinse mâna de o vârî în valuri, apucă mreana de aur de unde se afla și o repezi pe nețarmuirea albastrului ceresc.

Atunci, în noaptea care se lăsase ca o perdea neagră cu puterea-i întunecoasă peste domnia lumii, de cum se dusese să se odihnească Soarele, se ivi capul ei de argint, rotund, răspândind și el lumină, lumină mai slabă, dar dulce, blândă, plină de farmec și tainică.

Și cei care iubeau, și cei care știau cânta și așeza vorbe frumoase unele lângă altele, unele după altele, ce ca și un cântec sunt, se furișără atunci prin stușiuri, porniră pe cărări să cânte, să se îndrăgostească sub plina de farmec și tainica ei lumină.

În jurul său, Ileana Cosânzeana, ce era de-acum înainte Luna, găsi mii și milioane de gămălii mici, strălucitoare, care fuseseră lacrimile pentru ea vărsate de ochii de aur ai Soarelui și care sub lumina lui orbitoare nu se putuseră să vadă și care fură stelele ce o înconjurară din toate părțile, de ea nedespărțite.

Iar Dumnezeu măhnit și mâños le zvârli următoarele cuvinte:

*Cu ochii să vă zăriți,
Dar să fiți tot despărțiti,
Zi și noapte plini de dor,
Arși de un foc nestingător,
Veșnic să vă alungați,
Cerul să cutreierați,
Lumile să luminați.*

SOARELE ȘI LUNA



ice-se că a fost odată, demult, tare demult, când i-a venit și Sfântului Soare să se însoare, dar asta trebuia să facă cu învoirea bătrânilor, care aveau să hotărască – să se însoare Sfântul Soare sau ba.

Ăi mai mari sfetnici și domni ai cerului și ai pământului erau toți în casele Sfântului Soare, adunați la sfat; dintre toți ăștia numai șoricelul mai lipsea, ca să fie adunarea deplină.



Iute au și trimis după el o albină, cerând să-i spună și lui despre această adunare.

Când sosi albina la fereastra șoricelului, bătu de trei ori cu aripa în fereastră; șoricelul întrebă din cenușă cine e și de ce vine. Albina-i răspunse că a venit să-l ducă în casele Sfântului Soare la adunare.

Șoricelul, care era năzdrăvan, știa ce vorbeau cei adunați de acolo și zise către albină:



– Blagoslovită să fii tu, muscă, și tu să aduni de acum încolo dulceața florilor de pe pământ; rău era de nu veneai și bine ai făcut c-ai venit, că mari lucruri se petrec la răsărit.

După ce șoricelul a grăit acestea, albinuța blagoslovită de șoricel zbârăi pe fereastră și iat-o în casele cele de aur ale Soarelui.

După albină plecă și șoricelul pe jos, cu un băț în mână. Merge ce merge și iaca cum mergea, într-o pădure un urs grozav îmi întâlnea, pe el iute s-azvărlea și din gură-i zicea:

– Măi ursule, ursulet, ți-ai găsit tu călăret; iute acum mi te pornește și tocmai în bătătură la Soare mi te oprește!

Șoricelul avea acum cal bun de călărit, îi mai trebuia un bici cu care să mi-l ardă câteodată, căci de altminterea, calul acesta nu se prea trăgea la drum. Mergea ce mergea și în drum întâlni o năpârcă subțirea, repede în mână o ia, începe a plesni cu ea. Ursul mi se speria, fuga mai iute o rupea.

Acum avea șoricelul și bici și cal. În niște desagi ce-i luase pe umere, îndeasă câțiva bolovani adunați de pe cale, merinde pentru călușel.

Mai merge ce mai merge, și iacă-l și pe el ajuns în ograda Soarelui.

Tocmai se încheia sfatul, unde hotărâseră ca Sfântul Soare să se-nsoare, zicând că se însoară toți oamenii și toate ființele din lume, numai el să rămână neînsurat?

Ieșind sfetnicii și bătrâni din casă în ograda și văzând că șoricelel a dat de mâncare calului său bolovani, pe când ai lor rodeau iarbă de aur amestecată cu de argint, cum nu e pe pământ, îl întrebară de ce a făcut aşa.

Șoricelel, deși nu era îmbrăcat în haine de aur strălucitoare ca Sfântul Soare, totuși răspunse fără sfială zicând:

– D-apoi, măi proștilor și nesocotitilor ce-ați fost, eu știu tot ce ați făcut voi, măcar că n-am fost acolo. Ați hotărât ca Soarele să se-nsoare, aşa e? Ei bine, nu v-ați gândit voi că dacă s-o însura, Soarele va face mai mulți sori și fiii lui, alții și tot aşa, încât în câțiva ani se va umple lumea de nu-i mai încăpea de sori. D-apoi când vor încălzi atâția sori pământul, îl vor face numai bolovani. Eu de aceea am adus merinde calului, bolovani. Apoi voi cu ce veți trăi?.. Mergeți iute și desfaceți ce ați făcut!

Primind acest sfat înțelept de la șoricelel, ei desfăcură ce făcură și din nou hotărâră ca Sfântul Soare în veci să nu se mai însolare.

Această hotărâre l-a întristat până în fundul inimii pe Sfântul Soare.

Ce era să facă?.. Era hotărârea învățaților cerului și ai pământului și el trebuia să se supună, de voie, de nevoie și să rabde, și în cele din urmă porni să-și ia voia de la Domnul domnilor, stăpânul stăpânilor, de la înaltul și atotputernicul Dumnezeu.

Aici Sfântul Soare se puse în genunchi la tronul Dumnezeirii și începu a se ruga aşa de duios și aşa

de cu foc, încât lacrimile care-i curgeau șiroaie umplură de milă pe milostivul și înduratul Dumnezeu până într-acolo, că-i dete voie Soarelui să se însoare, însă numai atunci când își va găsi sieși potrivnică.

Soarele, de bucurie nu mai putea sta pe loc, deci iute se și găti de drum luându-și o căruță de foc, trasă de patru telegari ca niște zmei.

Umblat-a Soarele nouă țări și nouă mări, în nouăzeci și nouă de ani, nouăzeci și nouă de luni, nouăzeci și nouă de săptămâni și nouăzeci și nouă de zile, dar degeaba, sieși potrivnică n-a găsit. Din câte fete a văzut pe unde a umblat, pe unde a trecut, nici una nu i s-a părut vrednică de a și-o lua de mireasă.

Sfântul Soare avea două surori, pe Ileana Cosânzeana și pe Luna, amândouă cele mai frumoase fete din câte văzuse Sfântul Soare. Cât de frumos e Sfântul Soare și-apoi surorile să nu-i semene?

Așadar, Soarele se hotărăște a merge în peșit la soră-sa cea dintâi.

Aceasta țesea o pânză urzită cu fire de argint și bătătura de aur. Soarele intră la ea cu vorba:

– Țese, soro, țese și îmi isprăvește și de nuntă te gătește. Pe tine te-am ales mireasă mie, căci alta mai frumoasă decât tine n-am găsit!

– Dar cum, Sfinte Soare, răspunse Ileana Cosânzeana?! Când s-a pomenit să ia frate pe soră și soră pe frate? Asta nu se poate!

Soarele s-a necăjit de aceste vorbe neașteptate și blestemă pe soră-sa în felul acesta:

– Soro, sorioară! De azi înainte tu te vei face albastră cicoare; când voi răsări, tu vei înflori, când eu voi sfînti, tu te vei veșteji.

Și aşa s-a și întâmplat. Nu vedem noi dimineața, când răsare soarele, că cicoarea înfloreste, iar când el apune, ea se închide, se veștejește?! Văzând Soarele că cu soră-sa cea dintâi nu s-a putut înțelege, se hotărăște a merge la a doua soră, adică la Lună. Și pe aceasta încă o găsi țesând tocmai astfel de pânză, cum țesea cea dintâi soră. Soarele îi zise și acesteia:

– Țese, soro, țese și îmi isprăvește și de nuntă te gătește; țese și îmi isprăvește cămașa de ginere și să-mi coși, soro, pe ea toate florile din lume, pe care eu le luminez. Fă-ți și tie, sorioară, iisoară de mireasă, că, de astăzi înainte, tu vei fi a mea aleasă.

– Dar cum, frate dragă? întrebă Luna. Când s-a pomenit să ia frate pe soră și soră pe frate? Asta nu se poate.

– Ba, soro, se poate, până la alte toate! Mai bună aleasă spre a-mi fi mireasă, nici că am aflat pe unde am umblat!

– De multe de toate, dar tot nu se poate!

De astă dată Soarele plecă și se duse acasă cam necăjit, dar cu gândul că tot va izbuti.

A doua zi, vine iară și necăjește pe soră-sa. Luna tot cu aceleași cuvinte, dar și de astă dată se întoarce acasă ca și mai întâi, fără ispravă.

A treia zi, merge iară; Luna necăjită foc pe fratele său că nu-i dă pace, se gândește să i-o facă. Acum a treia oară, când Soarele veni iară, Luna-i zise:

– Fiindcă altfel, frate, văz că nu se poate, eu mă învoiesc; haidem, dar, să ne cununăm.

Soarele, care venea totdeauna gata de nuntă, și pornește, nu mai întârzie nici oleacă, împreună cu iubita sa aleasă.

La celălalt capăt al punții raiului, era chilia veche și dărămată, de sute de ani, a unui călugăr bătrân, care locuia într-însa, de nu se ține minte. Pe acest călugăr, pesemne, moartea îl stersese din răbojul ei.

Acest pustnic, de sfânt ce era, pe pământ nu umbla, ci cu trei coți în sus de la pământ. La el merg să se cunune Soarele și Luna.

Când era să treacă puntea, Luna zise:

– Mergi, frate-nainte!

Da' Soarele:

– Eu, soro, rămân în urmă.

După ce se ciorovăiră ei întrucâtva, apucă Luna înainte. Merseră ce merseră pe puntea cea îngustă a raiului, până ce ajunseră aproape de chilia călugărului. Când mai erau vreo doi, trei pași de făcut, Luna se aruncă în apă zicând:

– Vino, frate, după mine și când noi ne-om întâlni, atunci să știi că ne vom cununa.

D-atunci tot mereu umblă Soarele după Lună, ca s-o ajungă. El umblă după ea ziua, ca s-o vază, iar Luna fugă de Soare noaptea, ca să nu fie văzută de Soare. Uneori ea se schimbă la față, ca să n-o cunoască Soarele, adică o dată se face seceră, altă dată ca o jumătate de taler și altă dată ca un taler întreg.

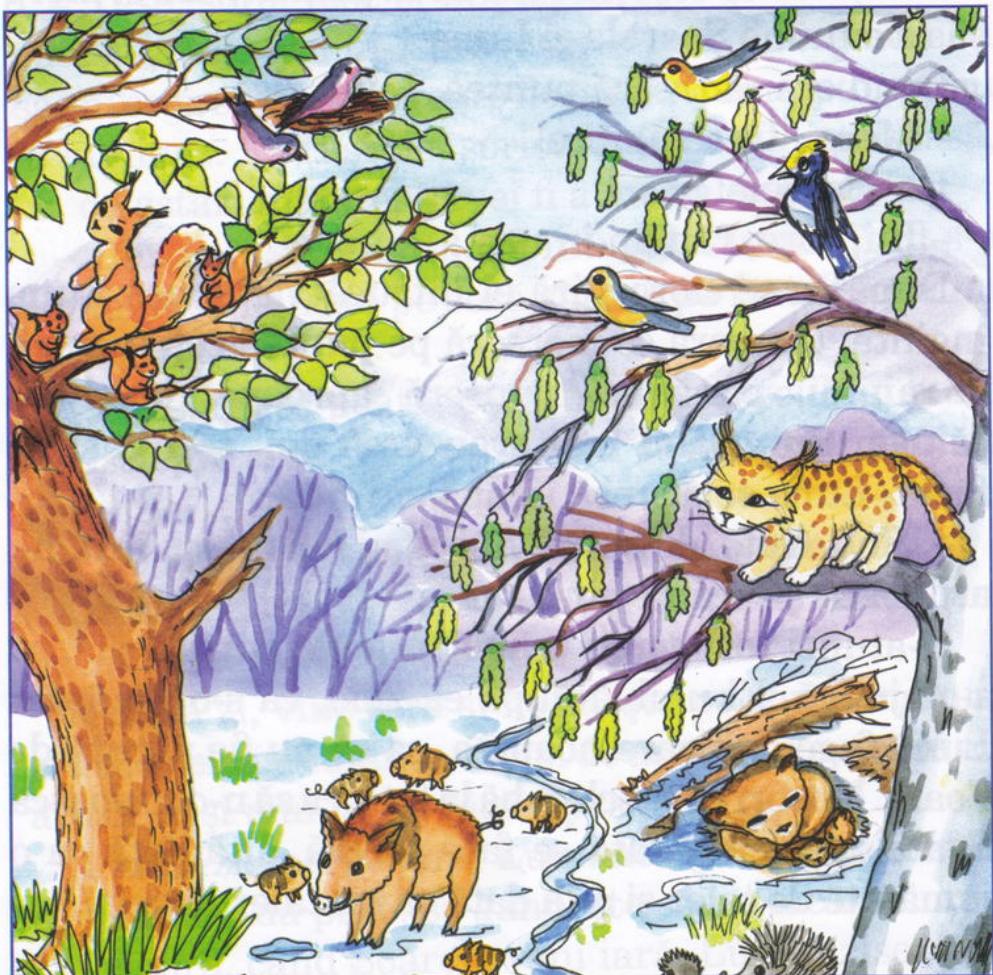
FACEREA LUMII



Dumnezeu a făcut cerul și pământul în sase zile. În prima zi, Dumnezeu a făcut lumina și a despărțit lumina de întuneric și s-a făcut ziua și noaptea.

A doua zi, Dumnezeu a făcut cerul.

A treia zi, Dumnezeu a despărțit uscatul de apă



și i-a pus numele de pământ, unde se află oamenii, vitele, pomii, ierburile și toate florile; apoi a adunat apele, mările, unde trăiesc peștii și racii.

A patra zi, a făcut soarele, luna, stelele; soarele, ca să ne lumineze și să ne încălzească ziua, iar luna și stelele, ca să ne lumineze noaptea.

În a cincea zi, Dumnezeu a făcut tot felul de păsări ce zboară și peștii ce plutesc în apă.

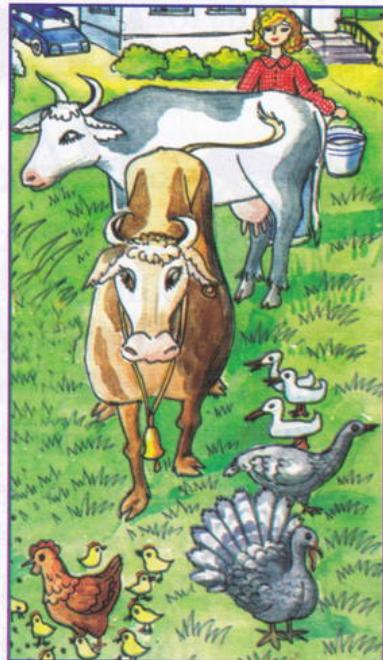
În a șasea zi, Dumnezeu a dat toate vitele și animalele sălbaticice; în această zi, Dumnezeu a făcut din pământ și omul, după chipul lui, și i-a pus numele Adam.

Dacă a văzut Dumnezeu că omului îi este urât să fie singur, când dormea Adam, a luat una din coastele lui și a făcut-o pe Eva și a dat-o ca soție lui Adam.

Apoi i-a blagoslovit și le-a zis:

– Creșteți și vă faceți mulți și stăpâniți pământul, cu tot ce se află pe el.

Iar în ziua a șaptea Dumnezeu s-a odihnит. Adică, șase zile să lucrăm și ziua a șaptea, duminică, s-o sfîrșim, să ne ducem la biserică și să facem lucruri bune.



ALBINA ȘI PĂIANJENUL



ra odată o femeie care avea doi copii: un băiat și o fată.

Copiii au plecat amândoi în lume, să-și caute de lucru, pentru că mama lor n-avea cu ce să-i țină. Băiatul a intrat ucenic la un țesător de pânză, iar fata căra pietre pentru zidarii care făceau case.

După câtăva vreme, mama lor s-a îmbolnăvit de moarte și a rugat pe un om din sat să ducă veste copiilor. Omul, după mult umblet prin lume, a găsit pe băiat și pe fată. Când a spus omul de ce a venit, băiatul i-a răspuns:

– Ce să-i fac? Las' să moară că-i bătrâna și i-a sosit ceasul. Am mult de lucru și nu pot pleca.

Pe fată a găsit-o suind schelele, cu pietre în poala rochiei. Când a auzit de ce a venit omul, a lăsat pietrele jos, a început să plângă și a plecat într-un suflet acasă.

Cum a văzut-o, mamă-sa s-a ridicat din pat, și de multă bucurie i s-a limpezit sufletul. S-a făcut însă neagră de supărare când i-a spus că băiatul n-a vrut să vie. A luat apoi capul fetei între mâini, a sărutat-o pe frunte și a zis:



– Deși el a uitat de mine în ceasul morții, îl iert; iar dacă a făcut cu asta vreun păcat, să-l judece Dumnezeu!

Atâtă a zis biata mamă, apoi și-a lăsat capul pe căpătâi și a murit.

În clipa aceea, fata s-a făcut albină, iar băiatul, păianjen. De atunci păianjenul trăiește singur, fără frați și surori și fără părinti. El fuge de lumină, își țese pânza pe locuri întunecoase și e tot posomorât și supărat; iar oamenii îl urgătesc, îi strică pânza și-l omoară. Albina însă e veselă, zboară de pe o floare pe alta și trăiește cu părintii, cu frații și surorile la un loc; iar oamenii o iubesc, căci împarte cu toți mierea pe care o adună. Casa îi este fagurul cel galben ca soarele, iar din ceara albinelor, oamenii fac lumânările care se aprind în ceasul morții și se pun sub icoana Maicii Domnului.



BRADUL SAU

POMUL

DARURILOR



ând bunul Dumnezeu a creat lumea pomilor, a împodobit pe fiecare cu o mulțime de lucruri frumoase și bune.

Astfel un pom a fost dăruit cu pere de toată mâna, ori cu frumoasele mere galbene și roșii; altul a căpătat gustoasele cireșe, care sunt cel dintâi dar de fructe ale verii, sau vișinele roșii, surori bune cu cireșele; iar alt pom a rodit nucile cu coaja tare, care ne îmbie la trudă, ca să le putem gusta miezul alb și lăptos; tot așa a luat ființă rodul diferit al lumii întregi de pomi, care împodobesc dealurile și văile, grădinile și livezile, de-a lungul și de-a latul pământului lui Dumnezeu.

Bradul, ar fi vrut și el să fie un pom cu fructe pe dânsul, să stea în apropierea oamenilor și să aducă și el bucurie copiilor, cum fac dulcile cireșe, când se îngână primăvara înflorită cu vară soarelui cald.

Dar veșmântul lui întunecat nu atrăgea pe nimeni și toți râdeau de frunzuțele lui ca acele și de cucuruzul lui țepos.

Și bietul brad, văzând că nici cucuruzul, nici rășina lui mirosoitoare nu se pot asemăna cu fructele celorlalți pomi și nu ademenesc pe nimenea, plecă

amărât din lumea pomilor și se retrase departe, în pădure. Acolo își plânghea în taină obida. Ce putea să facă? N-avea ce să dea oamenilor. Plângcea în sufletul său, dar fără să se tângueie, fără să se revolte.

Iar bunul Dumnezeu, care le vede pe toate și are grijă și de bobul de rouă, și de firul de iarbă, auzi râsul răutăcios al pomilor roditori și văzu lacrimile bradului cuminte. Se apropiе atunci de dânsul și-i spuse:

– Nu fi măhnit, bradule. Ție nu ți-e dat să porți fructe, pentru a sătura lăcomia nemăsurată a celor mai neastămpărați copii ai mei care sunt oamenii. Așteaptă și vei vedea că și ție îți port de grijă.

Așa trecu vara și toamna. Când veni iarna, pomii își pierduseră nu numai fructele frumoase și



ademenitoare, ci și întreaga bogăție a frunzelor. Și stăteau acum cu ramurile goale și triste, în bătaia gerului și a vânturilor, care treceau hăulind și râdeau de sărăcia lor.

Bradul însă rămase verde, păstrându-și întregul veșmânt de cetină, nepăsător la asprimile iernii. Iar după mulți ani, când fiul lui Dumnezeu luă înfațisare de om, născându-se din trupul neprihănit al Fecioarei Maria, împărații de la răsărit, care veniseră să aducă daruri copilului dumnezeiesc, voind să le împodobescă și cu ramuri verzi, fiind iarnă, n-au găsit decât bradul, care își păstrase veșmântul verde. Ei aduseră atunci copilului Isus un brăduleț verde, pe care au aninat darurile, aprinzând și lumânări într-însul.

De atunci ar fi și obiceiul pe care noi, români, l-am luat de la alte popoare și care este atât de placut copiilor, că vine Moș-Ajun și le aduce bradul cu daruri de sfintele sărbători ale Crăciunului.



LEGENDA CRIVĂȚULUI



rivățul ieși odată la plimbare; dar era nebunatec, Doamne ferește!

Pe unde trecea, făcea o mulțime de neorânduieli. Întâi intră într-o grădiniță și cum intră, se apucă să scuture trandafirii cei frumoși, să ofilească florile, să frângă crinii cu dulce miros.

Rostogoli pe jos merele, prunele și rupse în dreapta și în stânga crengile pomilor încărcați cu frunze și cu fructe.

La câmp făcu și mai multe reле. Ici culcă la pământ grâul și-i zdrobi spicile, de-și risipi toate boabele, colo doboră clăile de fân și le luă vârtej pe sus. Dar ce e și mai groaznic, dezrădăcină în pădure câțiva copaci bătrâni și-i răsturnă cu rădăcinile în sus. Apoi, dând peste o turmă de oi ce păștea în tihنă, le



împrăștie în toate părțile și le ameți, învârtindu-le. În câteva ceasuri stricase totul pe unde trecuse. Oamenii se jeluiră de toate relele ce le-a făcut Crivățul pe pământ, numai într-o zi.

- E un vânt pustitor, strigară unii.
- Dacă va sufla mereu, are să ne lase săraci și flămânzi! Ne-a stricat tot!

Îndată împăratul vânturilor chemă Crivățul de față și-l întrebă să răspundă, dacă e adevărat zvonul ce se aude în lume despre năzdrăvăniile lui.

Crivățul nu putu să zică ba, căci firea toată îl da de gol. Dar el se apără zicând numai:

- Eu, vai de mine, n-am avut de gând să fac rău nimănu; am vrut numai să mă joc cu florile, holdele și cu oile. Vina e a lor că nu știu de glumă!

- Așa glumă trece măsura, fătul meu! îi răspunse împăratul vânturilor. Să faci rău altuia, nici în glumă nu este iertat, căci, deși e glumă, nu e bună! Ca să te înveți minte, eu nu ți-oi mai da drumul vara. Numai iarna vei ieși de la închisoare. Atunci ai să te poți juca cu gheața și cu zăpada, căci lor n-ai ce stricăciuni să le faci.

De atunci, Crivățul nu mai suflă decât iarna, pe pământul înțepenit de ger, bătut de viscol și înăbușit sub troiene de zăpadă. După dânsul aleargă lupii urlând și zboară corbii flămânzi.

El vine la noi dinspre miazănoapte și răsărit, trecând peste câmpuri pustii și peste mări furtunoase.

OMĂTUL ȘI NOURII CU FULGERELE



fost o femeie și avea două fete. Într-o zi s-au așezat fetele lângă fântână și s-au pus la tors; da' fata cea mai mare a scăpat, nu știu cum, ghemul în fântână. Când a venit acasă, măsa a început să o ocărî, ca să meargă numaidecât să caute ghemul, că de nu, o bate; ea a luat și s-a dus. A intrat în fântână, acolo a dat de un câmp cu flori. Florile aceleia i-au spus:

– Ia și tu, fată, câteva flori, că suntem frumoase.

Ea a luat. S-a mai dus și a ajuns la un cuptor cu pâine. Pitarul i-a zis:

– Ia o pâine și jumătate, să ai pe drum!

A ajuns la baba Dochia:

– Ce-ai venit, fată?

– Am venit să-mi caut ghemul!

– Ghemul este la mine, eu ți-l voi da, dar și tu să-mi faci o treabă; na-ți pernele acestea să mi le scuturi.

Și i-a dat douăsprezece perne. Ea a scuturat pernele, da' acelea erau cele douăsprezece cojoace ale ei. Când le-a scuturat, s-a făcut un omăt și a venit un vânt mare, a luat omătul și l-a dus prin

lume. Dochia i-a dat ghemul și când a ieșit ea de-acolo, la poartă a venit iar vântul și a suflat-o toată cu straie de aur; una peste alta ședeau pe dânsa.



Ea a mers acasă, și mă-sa când a început a o dezbrăca, era numai salbe de aur.

A luat și s-a dus și cea mai mică la fântână și a scăpat și ea ghemul și s-a dus să-l caute. A găsit și ea câmpul și a rupt singură flori. Pe urmă a ajuns la cuptor, dar acolo erau numai pietre.

– Ia o piatră și jumătate, i-a zis pietrarul.

A ajuns la Dochia și ea i-a zis:

– Eu ți-oi da ghemul, dar ia și-mi scutură țolurile acestea. Și i-a dat niște lăicere.

Cum le scutura, ieșea ața și a venit un vânt și a dus-o. Țolurile acele erau nourii, iar din ața aceea se făceau fulgerele.

Pe urmă ea s-a dus acasă și când a ieșit în poartă, vântul a suflat-o și a îmbrăcat-o toată în fier și smoală.

– Vezi că tu nu ești cu noroc ca astalaltă, i-a zis mă-sa.

Și a doua zi a murit.





MĂRTIŞORUL

Demult, prea demult, când soarele cu mândru chip de Tânăr cobora la horă-n sat, la vreo sărbătoare mare printre fete și flăcăi, l-a pândit un zmeu prădalnic și, răpindu-l dintre oameni, l-a închis în grea temniță, zăbrelită, ferecată. Lumea toată se-ntristase; păsări în pădurea mută își uitaseră ciripitul; murmurul izvoarelor, cântecul fecioarelor, râsetul copiilor se topiră-n jale mare. Nimeni nu-ndrăznea să-nfrunte zmeul groaznic și-nrăit.

Ci răbdarea margini are. S-a aflat printre tineri un voinic și a pornit să salveze soarele pentru lume și pământ din temnița zmeului, răului, hainului. Si l-au petrecut săracii pământenii-ndurerații: tatii, mamele, surorile, prietenii și frații și i-au dat



puterea lor, să-l ajute-n drumul greu. A mers vara, toamna-ntreagă, iarna aspră a tot mers, până ce găsi castelul groaznicului zmeu.

Porniră luptă crâncenă pe viață și pe moarte între ei. Se izbeau cu necruțare, împrăștiind sudori și sânge prin zăpada cristalină. Tare era zmeul, tare se ținea și voinicul. Plini de răni le erau piepturile, brațele și umerii. Până la urmă tot voinicul mai voinic se dovedi, și hainul zmeu în moarte se topi, se prăbuși. Sfărâmând pereții negri ai temniței ferecate, îl eliberă pe mândrul soare și-l săltă pe cer curat. A reînviat natura, oamenii s-au bucurat, dar el n-a ajuns să vadă primăvara.

Sângele din răni în picuri i s-a scurs cald în zăpadă. Și, topindu-se zăpada, albe flori în loc răsăreau, se trezeau din amortire. Gingășia-și clătinară în petale ghiocelii, vestitorii primăverii. Cel mai de pe urmă picur de putere și de sânge din al Tânărului braț s-a prelins în luna martie în cea dintâi zi.

Și-a închis ochii Tânărul. Dar de atunci fetele, în amintirea faptei lui de voinicie, împleteșc doi ciucurași: unul alb și altul roșu – mărțișori de primăvară – și îi dăruiesc flăcăilor pe care-i îndrăgesc.

Cel roșu înseamnă dragoste pentru tot ce e frumos, e culoarea săngelui voinicului neînfrițat, care s-a luptat cu zmeul, soarele ni l-a salvat. Cel alb simbolizează fericirea, sănătatea, curățenia de ghiocel gingăș și fraged – prima floare în primăvară.



PEŞTELE

e zice că peștele a fost odată un voinic căruia îi plăceau mult lucrurile războinice. Într-o zi se duse la Dumnezeu și îi zise:

– Doamne, dă-mi toate armele de pe lume, să mă pot lupta cu orișicine!

Și Dumnezeu îi răspunse:

– Dar dacă ți-oi da tot soiul de armuri, încărcat în chipul acesta cu ele, nu vei mai avea înfățișarea omenească.

– Orișice voi fi și oricum, numai miluiește-mă, Stăpâne!

– Și dacă totuși vor fi alții mai voinici decât tine și te-or prinde!

– Cu greu, Doamne! Iar de m-or prinde, să mă azvârle-n foc și în apă cloicotită!

Și Dumnezeu îi dădu voinicului chip de pește, care are în oasele lui tot soiul de arme, din vremurile acelea!

Și ce i se întâmplă când pescarii îl prind, cu toții știm.



LEGENDA PRIVIGHETORILOR



sus era copil mic, ca de cinci, şase ani. În apropiere de Nazaret, se făcea în fiecare an un bâlci mare, și toți nazarinenii mergeau acolo, să-și cumpere cele trebuitoare.

Fiind zi frumoasă, părinții lui Isus îl luară și pe el la bâlci. Micul Isus nu mai putea de bucurie. Nu mai fusese niciodată la bâlci și nu văzuse niciodată atâtă forfoteală de lume, atâtia negustori și atâtea lucruri frumoase. El se ținea întruna de părinții săi, căci foarte ușor s-ar fi pierdut în zarva aceea a bâlciului.

Și umblând ei încolace și încolo prin îmbulzeala aceea de lume, după târguieli, ajunseră la șatra unui olar, care venise la bâlci cu toate oalele lui și cu alte lucruri de pământ, ca să le vândă.

Si aici, pe când părinții lui Isus alegeau și târguiau, copilașul zări într-un colț niște fluierașe de pământ în formă de păsărele. El se fură de lângă părinți, se duse lângă acele păsă-



rele și începu să se joace cu ele. Le punea la gură, sufla în ele și nimeni nu băga de seamă jocul lui.

După ce târguiră ce aveau de târguit de la olărie, părintii lui Isus plecară, nebăgând de seamă că fiul lor rămăsese în acea prăvălie.

Tocmai mai târziu văzură lipsa lui și se întoarseră să-l caute.

Dă-i încocoace, dă-i încolo, copilul – nicăieri.

Tot căutându-l ei aşa, numai ce ajunseră la olărie. Aci se adunase multime mare de oameni, care se minunau de un mic copilaș.

Peste tot s-auzea:

– Ce copil minunat! Ce putere mare are! Trebuie să fie Fiul-lui-Dumnezeu!

Era Isus. El lua câte o păsărică de pământ din prăvălia olarului.

Cum sufla în ea, cum păsările zburau din mânușițele lui și se ducea pe ramurile unui salcâm din apropiere, cântând atât de frumos, că sta lumea incremenită și asculta.

Vestea aceasta se răspândi în tot bâlciul, ca fulgerul, și lumea se grămădea, valuri, valuri, spre prăvălia olarului.

Și cu toții grăiau:

– Cu adevărat Fiul-lui-Dumnezeu este acest copil minunat!

Iar păsărelele din salcâm zburau cântând frumos, și de atunci se zice că s-au iscat pe pământ drăguțele privighetori, cele pământii la fulgi, dar cu viers dumnezeiesc.

LEGENDA VRABIEI

S

e zice, că la început, penele vrabiei fuseseră zugrăvite de Dumnezeu, cu o culoare neagră-roșcată. Ei nu i-a plăcut acest veșmânt, dar n-a îndrăznit să cârtească în fața Celui Atotputernic.

Se întoarse în lumea păsărilor, aşa cum era. Dar cinteza, n-avea de lucru, începu s-o necăjească:

– Nu mai face pe supărata, că n-ai de ce. Prea-Măritul ţi-a dat o haină după inimă!

Atât i-a trebuit vrabiei! Numaidecât i-a sărit țandăra și, zburlită de furie, s-a năpustit asupra



cintezei cu gălăgie mare. Ba a și lovit-o de câteva ori cu ciocul în cap, de i-a ridicat fulgii țugui.

Dumnezeu, care vede și știe tot, a chemat pe împriincate la judecată.

Cinteza povestea întâmplarea, de-a fir a păr. Vribia se zbârlea și o intrerupea la fiecare cuvânt.

Stăpânul lumii ascultă cu răbdare. Când a încetat sfada, el a întrebat:

– E adevărat, vrăbiuțo, că nu ești mulțumită de veșmântul ce ți-am dat?

Vribia răspunse cam cu jumătate de glas:

– D... Doamne! Așteptam și eu unul mai frumos!

Dumnezeu, văzând-o că e și obraznică pe lângă toate, o prinse de coadă și o aruncă într-o ladă cu cenușă. Vribia ieși de acolo, zbură pe un pom și începu să-și curețe penele. Dar cenușa se lipise de ele și de aceea și azi au culoarea cenușie.

De atunci a rămas cinteza cu moț și vribia cu pene cenușii, împestrițate cu negru și roșu.

VRĂBIILE TRĂIESC MULT



emult, demult, cine știe când va mai fi fost și aceea, a răsărit în mijlocul unei păduri un stejărel, care începu a crește

pe-ncetișorul și a privi cu dragoste la ceilalți stejari de toată mâna, care se aflau în jurul său.

Iată însă că, nu mult după ce a răsărit stejărelul acesta, vine o vrabie și se așează pe dânsul, măcar că avea unde se așeza și-n alt loc, că pădurea era destul de mare.

Stejărelul, văzând această obrăznicie din partea vrabiei, se mânie foc pe dânsa și-i zise:

– Măi vrabie! Nu vezi tu că eu abia acumă de vreo câteva zile am răsărit, nu vezi cât sunt de Tânăr, de crud și de slab, n-ai avut tu nicăieri în alt loc unde te așeza, decât pe mine?... Nu e destulă pădure împrejurul meu?.. Ia du-te de-aici și aşază-te pe alt copac, căci doar pădurea e destul de mare și de largă, ai unde sedea cât îți va plăcea...

Vrabia, simțindu-se foarte atinsă prin cuvintele acestea ale stejarului, răspunse zicând:

– Iată că mă duc, cum zici tu, dar voi veni la tine când vei fi pe patul morții și atunci va trebui să-mi dai seama pentru toate cuvintele tale de astăzi!

– Bine! Bine! răspunse stejărelul, du-te și mai degrabă să nu vii, decât numai atunci, când voi fi eu pe patul morții, precum ai zis!

Vrabia a zburat și s-a dus. Dar mult a trebuit ea să aștepte până la moartea stejărelului, căci fiecare stejar trăiește nouă sute de ani, și anume trei sute de ani crește neîntrerupt, trei sute de ani stă locului și se odihnește, iară de la șase sute de ani înainte, prin trei sute începe a da înapoi, a-i putrezi inima de la rădăcină, a se găuri pe dinăuntru, a se usca

asa că atunci când ajunge de nouă sute de ani, se risipește cu totul.

Și vrabia noastră a trebuit să aștepte până ce stejărelul pe care s-a pus ea, când acesta a fost Tânăr, a ajuns de nouă sute de ani.

Când a ajuns acuma stejărelul de nouă sute de ani, s-a dus vrabia la dânsul și i-a zis:

– Ti-aduci aminte când erai Tânăr și m-am așezat pe tine, cum m-ai batjocorit degeaba, degebuța?.. Tu ai cugetat atunci că dacă te vei face mare, vei trăi cât lumea și ca tine nu va mai fi altul!.. Dar iată că acum te-ai risipit și eu mă scald în colbul tău!.. Tu din mare ce-ai fost, te-ai făcut iarăși mic, iară eu tot trăiesc și tot aşa sunt, cum am fost și atuncea!

Așa a zis vrabia, și, după ce s-a scăldat în cenușa stejarului, zbură și se tot duse.

De-atunci, de când s-a întâmplat aceasta, vrăbiile, dacă nici oamenii, nici mâțele și nici ulii nu le prind și le omoară, trăiesc mai mult decât orișicare altă pasare, trăiesc cu sutele de ani, de unde se vede apoi că vine și zicala cea foarte răspândită printre români:

*Vrabia e pui,
Dar dracul știe de cându-i!*

care se zice despre oamenii cei mici de statură, însă mari de ani. Și vrăbiile, când sunt foarte bătrâne, capătă pene albe, însă forma lor tot de vrabie rămâne.



RÂNDUNICA

fost odată o fată frumoasă și tare vrednică, cum nu se găsea alta pe lume. Venindu-i vremea să se mărite, a luat de bărbat pe un fecior din alt sat, care mai avea doi frați însurați și sedea cu toții într-o casă, fiecare în odăia lui. Tot în căminul acela își aveau și părinții lor locuința.

Nurorile lor cele două, care țineau pe frații cei mari, erau leneșe, se sculau Tânziu de tot și nu lucrau nimică toată peste zi; cea mică însă se deștepta cu noaptea-n cap, aprindea lampa și, luând cusătura în mâna, ori intrând în război, începea să cânte. Când se crăpa de ziuă, se apuca de dereticat, aducea apă, făcea focul și punea de mâncare. Casa îi era casă curată, bărbatul întotdeauna primenit și masa masă, cu rost și mai devreme pusă decât la cumnatele ei.

În toate le-ntrecea, de nu puteau să stea în rând cu ea, din care pricină îi ziceau în râs Rândunica, adică singură, unică-n rând cu ea.

Nu mai puteau de necaz când le certau bărbății ori soacra, dându-le de exemplu pe nevasta fratelui cel mic.

Dacă au văzut ele una ca asta, au început să i-o coacă. Au mers într-o zi tustrele la gârlă, să se scalde și, când au fost în marginea apei, cele două i-au zis:

– Ia stai, cumnătică, să-ți tăiem nițel din păr și să ne afumăm cu el, ca să-ți călcăm și noi pe urme cu vrednicia.

Au prins-o și una o ținea de picioare, iar alta a început să-o înțepe la gât cu foarfecele din cusătură, vrând să-o omoare și să zică apoi că s-a înecat.

Maica Domnului, văzând toate acestea și nevrând să-l lase de batjocura lor, a prefăcut-o într-o pasăre, care a zburat pe luciul apei și s-a ridicat apoi în înaltul cerului. Cum una din cumnate o ținea de picioare, când și-a luat vânt să zboare, a apucat-o de coadă și a rămas cu mijlocul ei în mână. Întorcându-se acasă, au spus, prefăcându-se că plâng, că a lor cumnată s-a înecat.

Iar pasărea, zburând, s-a dus multă vreme unde au dus-o ochii, trecând mereu munți și ape, nemaicătând îndărăt. Era albă la fulgi, aşa cum îi era cămașa de pe ea când sta pe marginea gârlei; a rămas însă cu o pată roșie la gât, din pricina picăturilor de sânge ce începuseră să țâșnească, când au înțepat-o cumnatele ei, cu coada ca o furcă scobită la mijloc, din partea penelor smulse.

Și astfel s-a deprins să zboare lin pe luciul apei, să se ridice deodată în văzduh și să se ducă în largul lui ca o săgeată.

Ajungând și iernând ea într-o țară depărtată, pe la mijlocul primăverii, când încolțește iarba, a prins-o dorul de meleagurile unde a trăit și, luând-o îndărăt, a venit la locul ei de odinioară, făcându-și cuib sub streașina înaltă, să vadă ce și cum mai e pe-acolo. Se scula ca de obicei cu noaptea-n cap și ciripea ca și mai înainte, deșteptând pe toți ai casei.

Cumnatele, cum au văzut-o, au sfeclit-o și și-au zis: „Să știi că asta e Rândunica, cumnata noastră“. Turbau de necaz și au pus gând rău, blestemând-o întruna.

Bărbatul ei a bănuit că acesta o fi sufletul nevestei lui dragi și-i cocolea cuibul, dând poruncă să nu care cumva să-l strice cineva. Una din cumnate însă, într-o zi, când era singură acasă, a luat o prăjină și l-a stricat, spărgându-i oușoarele. I s-a uscat însă pe loc mâna dreaptă din cot și, șoptind ici-colo întâmplarea, au aflat-o toți.

Rândunica și-a făcut atunci alt cuib în podul casei și, cirip-cirip, toată vericica da târcoale-n jurul ei. Într-o zi, cumnata cealaltă, suindu-se în pod, a prins rândunica, cu pui, și a aruncat-o pe coșul vatrei, tocmai când ieșea fumul mai gros pe el. Credea că are să ardă și o să scape astfel de ea.

A scuturat însă din coadă rândunica și a început, din atâta apă strânsă-n zborul săltăreț pe luciul râurilor, să curgă picături multe, ce-au stins pe loc focul. Și n-a fost cu nimic vătămată; s-a înnegrit doar și ea, și puișorii de fungingine și aşa a rămas la culoare.

Și-a adunat apoi din nou puișorii, și-a făcut cuib într-un colț al odăii bărbatului ei, să fie tot mai aproape de ce-i era drag. Din clipa aceea, cumnata cea dușmănoasă a rămas însă gângavă. De-atunci s-a înrădăcinat credința în oameni, că i se sucește mâna din cot și se usucă, cui strică un cuib de rândunică, iar cine încearcă să omoare, ori să-i omoare puii, își pierde graiul.

DRAGOSTEA DE MAMĂ



Într-o zi, Maica Domnului era foarte întristată și, cum sedea lângă ușa școlii unde învăța Isus Hristos, trece o broască. Maica Domnului ținea în mână un colac pe care îl adusese pentru fiul său.

Îndată ce zări că vine broasca, se gândi:

– Să vedem, știu toate ființele că fiul meu este cel mai frumos copil din lume?

După aceasta dădu colacul broaștei și îi zise să intre în școală și să-l dea celui mai frumos copil ce va vedea. În școală învăța și fiul broaștei.

Cum a intrat broasca înăuntru, după ce se uită împrejur la toți copiii, i se păru că nu e nici unul mai frumos decât broscoiul său și, tărându-se până la dânsul, îi dete colacul.

Maica Domnului, cum văzu acest lucru, a uitat durerea și cu râsul pe buze zise:

– Nu numai că nu-mi pare rău că nu l-a dat fiului meu, dar îmi pare bine de ce văd, căci oricât de urât să fie un copil, pentru mama care-l are este un soare.

Atunci Maica Domnului se întoarse și binecuvântă broasca, zicându-i:

– Iarba cea mai frumoasă și mai curată să fie pășunea ta și osul tău să nu putrezească niciodată, că făcuși pe Maica Domnului să râdă și să-si uite durerea.

SNOAVE, GLUME



OASPETE NEPOFTIT

Intră odată Tânărul în casa unui om, exact când acesta vroia să se așeze la masă. Își freacă Tânărul mâinile și zice:

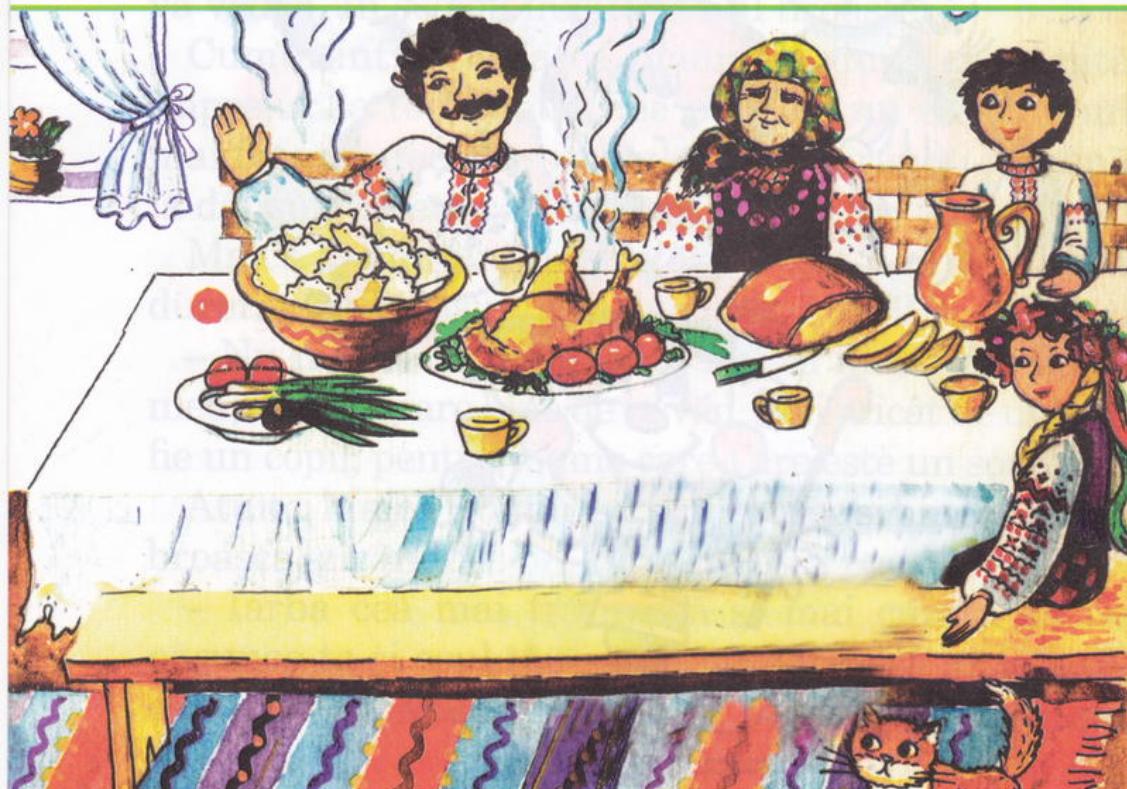
– Ian te iută, cât de bine! Mâncarea – gata, acum ne-om așeza și frumos om ospăta.

Dar omul unde face:

– De ospătat, om ospăta, numai nu chiar toți...

Se holbă Tânărul și întrebă:

– Da' mata – ce? Nu vrei să stai la masă?!



Cumnatele, cum au văzut-o, au sfeclit-o și și-au zis: „Să știi că asta e Rândunica, cumnata noastră“. Turbau de necaz și au pus gând rău, blestemând-o întruna.

Bărbatul ei a bănuit că acesta o fi sufletul nevestei lui dragi și-i cocolea cuibul, dând poruncă să nu care cumva să-l strice cineva. Una din cumnate însă, într-o zi, când era singură acasă, a luat o prăjină și l-a stricat, spărgându-i oușoarele. I s-a uscat însă pe loc mâna dreaptă din cot și, șoptind ici-colo întâmplarea, au aflat-o toți.

Rândunica și-a făcut atunci alt cuib în podul casei și, cirip-cirip, toată vericica da târcoale-n jurul ei. Într-o zi, cumnata cealaltă, suindu-se în pod, a prins rândunica, cu pui, și a aruncat-o pe coșul vătrei, tocmai când ieșea fumul mai gros pe el. Credea că are să ardă și o să scape astfel de ea.

A scuturat însă din coadă rândunica și a început, din atâta apă strânsă-n zborul săltăreț pe luciul râurilor, să curgă picături multe, ce-au stins pe loc focul. Si n-a fost cu nimic vătămată; s-a înnegrit doar și ea, și puișorii de funingine și aşa a rămas la culoare.

Și-a adunat apoi din nou puișorii, și-a făcut cuib într-un colț al odăii bărbatului ei, să fie tot mai aproape de ce-i era drag. Din clipa aceea, cumnata cea dușmănoasă a rămas însă gângavă. De-atunci s-a înrădăcinat credința în oameni, că i se sucește mâna din cot și se usucă, cui strică un cuib de rândunică, iar cine încearcă să-o omoare, ori să-i omoare puii, își pierde graiul.

TÂNDALĂ ÎN OSPETIE

U

un om îl pofteste pe Tânadală la masă. Acesta se aşează și, cum era pe masă carne și borș, începe să înfulece numai carne.

Măi Tânadală, da' mai mănâncă și borș, zice omul de la o vreme.

- Dacă și carnea-i bună.
- Bună-bună, măi Tânadală, da-i scumpă...
- Dacă și face!



DOĂ BAH! ŞI-N TORBĂ

Nun vânător s-a întâlnit cu un cunoscut și-i povestește:

- Am fost mai dăunzi la vânătoare și văd un urs:
- Bah! Şi-n torbă. Văd o vulpe: – Bah! Şi-n torbă. Văd un iepure: – Bah! Şi-n torbă...
- Bre fărtate, – zice cunoscutul – mare torbă trebuie să fi avut mata, de-au încăput și ursul, și vulpea, și...
- Măi omule, eu împușcam, iar patroanele deșarte le scoteam din armă și-n torbă: bah! și-n torbă, bah! și-n torbă.



O COADĂ DE VULPE

A

poi să vă spun, măi oameni buni,
întâmplarea cu vulpea.

Vine alaltăieri, noaptea, pe viscol și nevoie,
cucoana vulpe și-mi înhață trei porumbace și
cucoșul cel galan. Văăaleu, tată! Găinile – ca
găinile, da de cucoș aşa-mi părea de rău, de tocmai
mă frigea la inimă. Aşa cucoș! – nici cuc la ceas
nu-ți trebuia. „Ei las’, că-i dau de hac eu vulpii.”

A doua seară îmi iau cojocul în spate și mă pun la
pândă într-un stog de fân chiar lângă poiețică...

Când colo – vine!

Numai a intrat în poiețică, eu – hap! Și-o-nșfăc de
după cap, îi pocnesc una în numele tatălui și-o duc
în casă. „Las’ s-o vadă și femeia, mai ales că-i rost de
un guler.” Intru în casă, dau să închid ușa, da nu iau
sama c-a rămas coada vulpii afară. Noroc de femeie –
zice: “Mai încetișor, măi omule, să nu rupi coada.”

Trag eu de coadă, trag, trag... D’apoi un codoi,
măi oameni buni, de vreo patru metri!

– Bre... cam mare, – zice unul.

– Poate chir patru – nu, da vreo doi și jumătate –
numai decât!

– Și-ncă tot nu poate să fie, – zice altul.

– Ei, dacă doi și
jumătate nu, apoi unul
și jumătate – precis!
– Tot îi mare!
– Nici de un metru
nu mă credeți?
– Nu prea...
– Măi oameni buni!
Vreți – credeți, nu vreți
– nu credeți, da' eu din
coada vulpii mai mult
nu pot să rup!..



DE VORBĂ CU BUNICA

Intr-o zi un băiețel s-a dus la bunica lui să vadă, ce mai face.

– Bună ziua, bunică!

– Bună să fie, nepoate!

– Ce mai faci, bunică?

– Iată: vezi și tu ce fac...

Și mai mult băiețelul nu știa despre ce să vorbească cu bunica-sa. Nu se gândește mult și-o întreabă:

– Bunică, da' iapa ceea care-a pierit anul trecut mai trăiește?



CUM A DAT TÂNDALĂ PESTE PĂCALĂ

S-a apucat odată un om hâtru să umble prin sate cu gând să întâlnească vreun om ca el de hâtru.

Se apropiie de-un sat. Chiar în marginea lui niște oameni făceau chirpici. Oprește calul în dreptul lor, le dă „bună ziua” și zice:

– Am venit la dumneavoastră – poate ei da de unul hâtru, ca să mă întrec cu dânsul la minciuni.

Atunci unul dintr-înșii zice:

– Chiar eu îs acela.

– Hai dar să ne-ntrecem, – zice Tânadală. (aşa era numele celui dintâi)

– Nu pot acum, pentru că am venit aici la lucru, da’ traista cu minciuni am lăsat-o acasă. Dacă vrei, dă-mi calul tău să trag o fugă după traistă.

– Poftim! – zice Tânadală.

Acela încalecă și – dă-i drumul!

Tânadală așteaptă, așteaptă... Vede că acela nu vine. Dar iată că vine dinspre sat un alt om. Tânadală îl întreabă:

– N-ai văzut unul c-un cal murg?

– L-am văzut, – răspunde acela. Bea la crâșmă aldămașul, că a vândut numai ce calul.

Se pornește Tânărul spre mijlocul satului, să dea crâșmă și de cine-i trebuie.

– Bre-bre! De când te-aștept! Da' unde-i calul?

– L-am vândut.

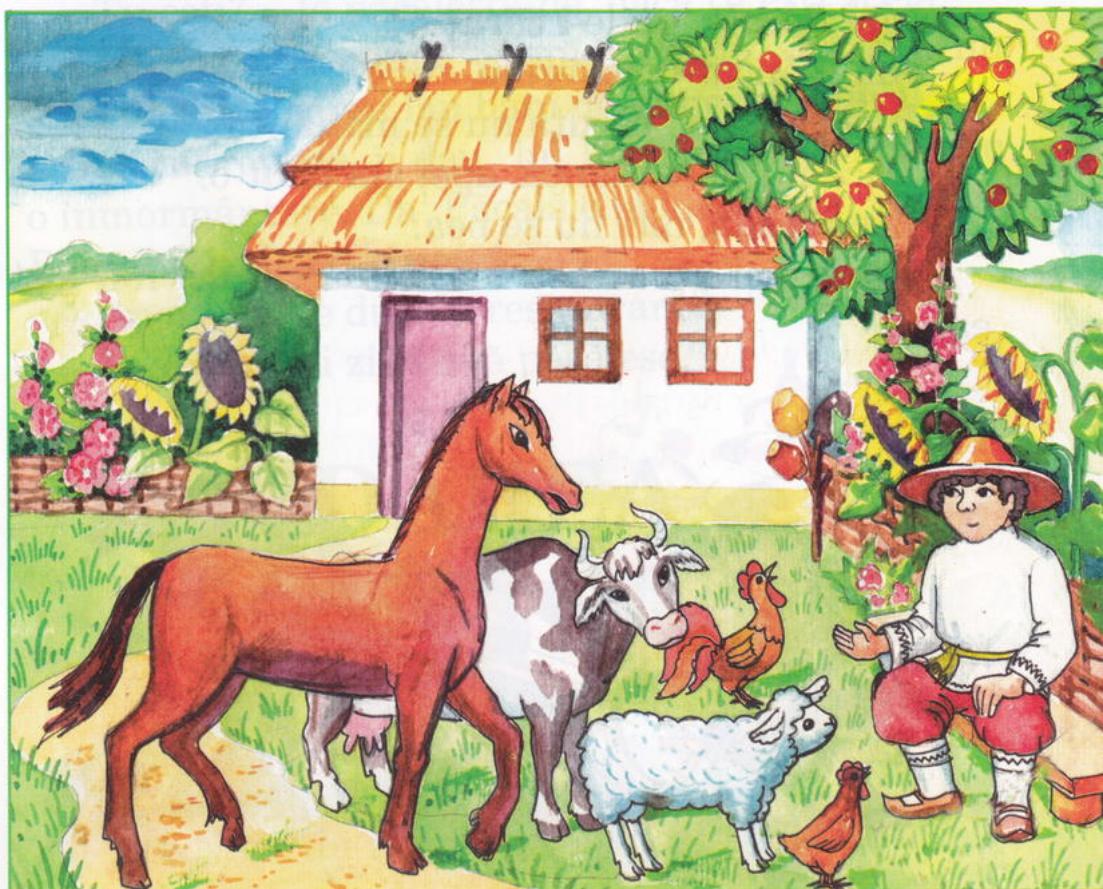
– Cum l-am vândut?

– D-apoi ai vrut să ne-ntrecem la ninciuni!

– O-of, m-am sărăcit cu totul, – zice Tânărul.

– D-apoi ce – tu ai vrut să te îmbogățești cu ninciunile?! – răspunde cel care-a vândut calul.

Apoi acela era Păcală.



PĂCALĂ ȘI CĂRUȚA BOIERULUI

Nun boier l-a trimis pe Păcală să-i cumpere căruță. Păcală a fost pe unde a fost, vremea a trecut, banii i-a cheltuit și s-a întors fără căruță. Boierul cum îl vede, îl întreabă:

- Măi Păcală, unde-i căruță?
- Am mâncat-o, boierule.
- Bine, omule, căruță nu se mănâncă.
- Dacă nu se mănâncă, apoi am băut-o.
- Bre Păcală, nici nu se bea.
- Dacă nici nu se bea înseamnă că nici n-a fost ea.



PĂCĂLEALĂ DIN MERS

Odată Păcală s-a pornit la un restaurant, dar n-avea nici un ban. Se întâlnește cu doi boieri.

– Am auzit de unul, care știe a păcăli, – zice un boier.

– Cum am face să-l găsim? – zice altul.
– Eu sunt acela, – răspunde Păcală.
– Tu ești?... Ia păcălește-ne, dacă tu ești acela.
– Numai nu acuma, că mi-a murit soacra și nu știu, de unde să-mi iau bani de înmormântare.

Boierii, repede, îi dau lui Păcală bani ca pentru o înmormântare. Da' Păcală o ia înspre restaurant. Boierii îl strigă din urmă:

– Apoi – ce, te duci la restaurant?
– D-apoi n-ați zis să vă păcălesc?!

RĂBDAREA LUI NICĂ



ie îmi spune odată nevasta:

– Bre Nică, du-te și adă o căldare de apă.

Eu rabd.

– Taie-mi, omule, vreo două-trei lemne.

Eu rabd.

– Bre Nică, vezi ce rage vaca ceea.

Eu rabd.

– Bre Nică, hai, vino la mâncare.

Aici m-a scos din răbdări.

CUM A DAT UNUL O CIREAŞĂ DE POMANĂ

Avea un om un pom cu cireșe coapte și nu vroia să dea la nimeni nici o cireașă.

Intr-o zi s-a așezat pe copac o cioară și a luat o cireașă în cioc. Stăpânul pomului s-a luat după cioară – poate o face să scape cireașa din cioc, să i-o ia. A alergat, a alergat, până ce a dat de-o apă. A început să meargă prin apă, tot cu ochii după cioară. Și numai când a ajuns apa la gât, a zis:

– Ei, fie cireașa asta de sufletul tatei.

ÎNTÂMPLARE LA MASĂ

U

n om venise de la deal. Femeia pregătise de mâncare. El s-a așezat la masă. Mănâncă, mănâncă el și, de la un timp, zice:

– Vin’ la masă, măi femeie!

Da’ ea, mai având de trebălit pe ici-colo, îi răspunde:

– Amuș, amuș!

Nu trece mult:

– Măi femeie, vin la masă!! – strigă el, „Să se audă.”

Femeia vine și se apucă de mâncat, da’ omu-i zice supărat de tot:

– Eu de câte ori trebuie să-ți spun să aduci o cană de vin la masă?!..

DUPĂ CEAPĂ LA VECIN

Erau doi vecini: unul – stăruitor (avea acasă de toate ce trebuie), da’ altul – nu prea iubea să muncească, mai mult de-ar fi fost să tragă la măsea.

Ei, ce se întâmplă într-o primăvară!? Cel lenes se uită în grădină la cel harnic, vede niște ceapă verde, crescută frumos. „Bună ar fi o salată cu ceapă verde acum,” – se gândește el.

Când a inserat, se duce el, cam pe lună, c-un sac în grădina vecinului. Începe a smulge. Smulge, smulge... Da’ stăpânul îl vede:” Măi, măi, ce om... Ian stai, că pun eu mâna pe dânsul” – și de-odată-l prinde!

– Măi vecine, d-apoi ce faci tu aici, bre?

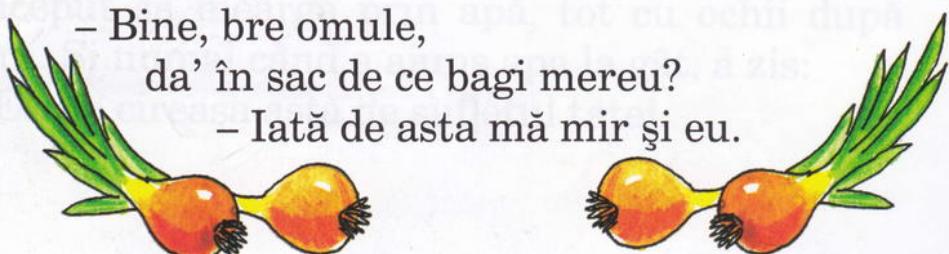
Acela zice:

– Iată: bătea vântul tare – m-a luat pe sus, am căzut aici și mă țin de ceapa asta, să nu mă ducă vântul mai departe.

– Bine, bre omule,

da’ în sac de ce bagi mereu?

– Iată de asta mă mir și eu.



VORBEAU ODATĂ DOI VECINI

C

— Ce mai faci, măi neică?

— Păi nu vezi și tu?!

Smulg cloșca la pântece,

Ca să poată puii suge.

— Da' tu — cu ce te mai ocupi?

— Eu numai ce am semănat niște
jumere grase-grase, ca să crească
scroafe frumoase.



DOI MĂGARI ÎN FARMACIE

Nun moșneag de la țară, cu desagii pe umăr, intrase într-o farmacie. Credea că cine știe ce magazin cu scule de gospodărie.

Da acolo făceau practică de farmacist doi tineri.

– Ce se vinde aicea, măi băieți? – întreabă moșul.

– Măgari, moșule!

Da' și moșneagul, pricepându-i, zice:

– Și au rămas numai doi?..

MÂNCAREA BOIERULUI

Intr-o zi un boier l-a luat pe un argat la muncă în câmp, dar nu i-a dat nimic de mâncare.

Argatul, necăjit, întreabă:

– Cucoane, da' ce-om mânca noi astăzi?

Boierul răspunde:

– Un... fleac, măi argate.

– Bine, boierule; asta – dumneata, dar eu?..

7-50

Літературно-художнє видання

Легенди, гумор

Упорядник С. Криган

Редактор Ф. Вринчану

Художники О. Бржоснівська, Л. Остапенко,

Г. Антощук, Р. Рязанова

Дизайн обкладинки Г. Грешилова

Коректор І. Мунтеан

Верстка, технічна редакція С. Жукова

Підписано до друку 08.03.2008. Формат 70x100/16.

Папір офсетний. Гарнітура Шкільна.

Умов. друк. арк. 4,55. Обл.-видавн. арк. 6,0

Наклад 1000 прим. Вид. № 129. Зам. № 424.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ЧЦ № 1 від 10.07.2000 р.

БУКРЕК вида́ви́чий дім
publishing house

телефони [0372]

Приймальня	552 943
Друкарня	526 353
Реалізація	526 956
Бухгалтерія	527 049

адреса 58000, м. Чернівці,
вул. Радищева, 10

e-mail info@bukrek.net

факс [0372] 552 943

web-сайт www.bukrek.net

7-50

